

Informacije o trajnostnosti in trajnostnih preferencah

Trajnostnost nas spremlja pri vsakodnevnem delovanju in je že dolgo del naše korporativne strategije, tudi na področju trajnostnih naložb. Od avgusta 2022 je potrebno temo trajnostnosti obravnavati tudi pri priporočanju produktov v okviru gospodarjenja s finančnimi instrumenti in investicijskem svetovanju.

V finančnem sektorju so trajnostne teme v ospredju že nekaj let. Pri tem ima pomembno vlogo tudi akcijski načrt EU za financiranje trajnostne rasti, ki je bil objavljen marca 2018. Eden od osrednjih ciljev tega akcijskega načrta EU je preusmeriti kapitalske tokove v trajnostne naložbe za doseganje trajnostne in vključujoče rasti.

Zasebne in trajnostne naložbe lahko podpirajo prehod na podnebno nevtravno gospodarstvo. Tako kot so potrošniki pri vsakodnevnikih nakupih vse bolj pozorni na izvor in način pridelave živil, vlagatelji vse bolj pričakujejo, da bodo podjetja ugotavljala okoljske in socialne vplive svojih dejavnosti in o njih obveščala javnost ter zmanjševala škodljive učinke, kolikor je to mogoče.

BKS Bank na svoji spletni strani objavlja vsa razkritja, v skladu z Uredbo o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev. [Povezava do spletne strani: www.bksbank.si/razkritja-bks-bank-povezana-s-trajnostnostjo](http://www.bksbank.si/razkritja-bks-bank-povezana-s-trajnostnostjo).

Trajnostnost pri svetovanju o vrednostnih papirjih

Za zasebne investitorje je sedaj še bolj pregledno, kaj pravzaprav pomeni trajnostna naložba in kako lastne naložbe vplivajo na okolje in družbo. Merila ESG pomenijo E (**Environmental**) kot okoljski vidik, S (**Social**) kot socialni vidik in G (**Governance**) kot prakso dobrega korporativnega upravljanja. Ta merila so se uveljavila kot ocenjevalna merila za trajnostnost tudi v finančnem sektorju, saj dajejo več jasnosti in pregleda nad naložbenimi odločitvami.

Na poti k uresničevanju ciljev trajnostnosti smo kot banka v okviru presoje ustreznosti oz. posvetovalnega razgovora zavezani k ugotavljanju vaših želja oz. preferenc glede trajnostnosti in ugotavljanju, ali naj pri vaših naložbah upoštevamo vidik trajnostnosti. V

vašem profilu vlagatelja tako zabeležimo, ali in v kolikšni meri so trajnostne preference za vas pomembne.

Pojasnilo pojma: preference glede trajnostnosti¹

Preference glede trajnostnosti pomenijo izbiro stranke ali potencialne stranke glede tega, ali in v kakšnem obsegu se naj v njeno naložbo vključi eden ali več finančnih instrumentov, ki upošteva:

- okoljsko trajnostne naložbe v smislu Uredbe o taksonomiji - Taxonomy²;
- trajnostne naložbe v smislu Uredbe o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo - SFDR³;
- trajnostne naložbe, ki upoštevajo glavne škodljive vplive na dejavnike trajnostnosti (PAI).

Kaj pomeni trajnostna naložba?

Če želite pri svoji naložbi upoštevati trajnostnost in navesti svoje trajnostne preference, je pomembno poznavanje pojma, kaj je trajnostna naložba glede na temeljne regulativne zahteve in kateri finančni instrumenti oz. produkti so za vas ustrezni.

Naložbe se štejejo za trajnostne, če podjetja, v katera se vlaga, prispevajo k doseganju okoljskega cilja.

Ti cilji so:

Varstvo podnebja

Preprečevanje ali zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, na primer z obnovljivimi viri energije, podnebno nevtrarno mobilnostjo, tehnologijami za zmanjšanje CO₂.

Prilagajanje na podnebne spremembe

Gospodarska dejavnost, namenjena zmanjševanju ali preprečevanju škodljivih vplivov trenutnega ali prihodnjega podnebja ali tveganja škodljivih učinkov na samo dejavnost, ljudi, naravo ali sredstva.

Trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov

Zaščita s pravilnim zbiranjem, čiščenjem in odstranjevanjem industrijskih odpadnih voda; izboljšanje dostopa do čiste pitne vode; varovanje, ohranjanje ali obnavljanje morskega okolja; izboljšanje upravljanja z vodo in učinkovitosti vodnih virov.

¹ Člen 2 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/1253.

² Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088.

³ Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev.

Prehod v krožno gospodarstvo

Prispevek k prehodu na podnebno nevtravno krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem nastajanja odpadkov, ponovno uporabo in recikliranjem.

Preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja okolja

Zaščita pred onesnaževanjem okolja, na primer s preprečevanjem nastajanja emisij, izboljšanjem kakovosti zraka, vode ali tal in odstranjevanjem odpadkov.

Zaščita in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov

Ohranjanje narave in naravnih habitatov, trajnostna raba in upravljanje zemljišč, trajnostno gospodarjenje z gozdovi.

Naložba je lahko trajnostna tudi, če gospodarska dejavnost, v katero se vlaga, prispeva k doseganju socialnih ciljev.

Ti so lahko:

- boj proti neenakosti in spodbujanje socialne kohezije;
- naložbe v človeški kapital;
- spodbujanje ekonomsko ali socialno ogroženih skupin prebivalstva, zaščita zaposlenih, izogibanje delu otrok itd.

Za razvrstitev med trajnostne naložbe je ključno, da noben drug od teh okoljskih ali socialnih ciljev ni bistveno ogrožen.

Poleg tega morajo trajnostno naravnana podjetja, v katera se vlaga, izvajati ukrepe dobrega korporativnega upravljanja, kot so vzpostavitev dobrih upravljaljskih struktur, izpolnjevanje davčnih predpisov, ukrepi proti korupciji, zagotavljanje pravic delavcev itd. Naložba v gospodarsko dejavnost, ki izpolnjuje te zahteve, predstavlja trajnostno naložbo v smislu [Uredbe o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo - SFDR](#).

Poleg zgoraj naštetih meril obstajajo tudi strožja merila, ki jih je mogoče meriti s posebnimi kazalniki (npr. mejne vrednosti za emisije, odtis CO₂ in podobno). Preverja se tudi, ali se upoštevajo smernice OECD ali Združenih narodov glede poslovanja, človekovih pravic in pravic delavcev. Gospodarska dejavnost, ki izpolnjuje tudi te zahteve, predstavlja okoljsko trajnostno dejavnost v smislu [Uredbe o taksonomiji - Taxonomy](#).

Opomba : Okoljsko trajnostne naložbe v skladu z Uredbo o taksonomiji – Taxonomy, so tudi trajnostne naložbe v skladu z Uredbo o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo - SFDR. Obratno ne drži.

Trajnostni dejavniki – glavni škodljivi vplivi (PAI)

Druga metoda za ocenjevanje trajnostnosti naložb je upoštevanje obsega, v katerem naložba negativno vpliva na okoljske, socialne in korporativne dejavnike, spoštovanje človekovih pravic, boj proti korupciji itd. (skupaj imenovani **trajnostni dejavniki**).

Glavni škodljivi vplivi (PAI – *Principal Adverse Impact*) so informacije o škodljivih vplivih na dejavnike trajnostnosti, ki se upoštevajo v investicijskem procesu. Glavni škodljivi vplivi pokrivajo zelo različna področja, ki jih je mogoče količinsko opredeliti ali navesti in jih je treba upoštevati. Primera takih kazalnikov sta npr. odtis CO₂ ali razlika v plačilu med spoloma. Skupaj je navedenih 64 glavnih škodljivih vplivov, ki so razvrščeni v podnebne, okoljske, socialne in korporativne teme.

Kako se trajnostne naložbe razlikujejo od drugih?

Kot je opisano zgoraj, se naložbe štejejo za trajnostne, če gospodarska dejavnost, v katero se vlaga, prispeva k doseganju okoljskih in/ali socialnih ciljev ali če se upoštevajo negativni učinki na dejavnike trajnosti. Pomembno pri tem je, da noben drug okoljski ali socialni cilj ne sme biti bistveno ogrožen (podrobnosti o tem najdete v ustreznih razdelkih zgoraj).

Če se naložba šteje za trajnostno, morajo biti pred sklenitvijo pogodbenega razmerja izpolnjene posebne zahteve glede razkritij in rednih poročil ali pa morajo ponudniki produktov objaviti posebne kazalnike in ključne številke.

V primeru netrajnostnih naložb, se zgoraj opisani vidiki ne upoštevajo. Za netrajnostne naložbe se ne štejejo zlasti naložbe v premog, fosilna goriva, jedrsko energijo in jedrsko orožje, kontroveržno in prepovedano orožje, zabavo za odrasle, tobak, alkohol, pa tudi nespoštovanje človekovih pravic, dela otrok in mednarodnih standardov, kot so smernice OECD za mednarodna podjetja in vodilna načela ZN na področjih delovnih standardov, človekovih pravic, varstva okolja in preprečevanja korupcije.

Trajnostne preference v vašem profilu vlagatelja

V vašem profilu vlagatelja z vprašanjem »Ali želite vlagati v trajnostne finančne instrumente?« zabeležimo, ali želite vlagati v trajnostne finančne instrumente, in še posebej, ali želite, da se trajnostnost upošteva pri investicijskem svetovanju.

Če na to vprašanje odgovorite pritrdilno, imate tudi možnost, da dodatno opredelite svoje trajnostne preference glede na zgoraj opisana merila in navedete eno ali več od naslednjih preferenc:

- a) Naložba naj bo **ekološko trajnostna**, kar pomeni, da pomembno prispeva k uresničevanju enega ali več okoljskih ciljev (npr. varstvo podnebja ali prilagajanje podnebnim spremembam). Ta prispevek je mogoče meriti z jasnimi kazalniki in merili vrednotenja (v skladu z **Uredbo o taksonomiji - Taxonomy**).

Tukaj lahko določite višino svoje preference kot **kategorija 1**, **kategorija 2** ali **kategorija 3**.*

- b) Naložbe naj bi prispevale k doseganju enega ali več **okoljskih in/ali socialnih ciljev** (npr. energetska učinkovitost, zaščita zaposlenih, izogibanje delu otrok), merjeno glede na nekatere ključne kazalnike, kot je npr. odtis CO₂. Upoštewane so tudi prakse **dobrega upravljanja** (trajnostna naložba v skladu z **Uredbo o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo - SFDR**).

Tukaj lahko določite višino svoje preference kot **kategorija 1**, **kategorija 2** ali **kategorija 3**.*

- c) Trajnostne naložbe, ki upoštevajo glavne škodljive vplive. **Naložba upošteva škodljive vplive na trajnostne dejavnike (PAI)**. Ti so povzeti v naslednjih petih skupinah:

- Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in onesnaženosti zraka
- Spodbujanje biotske raznovrstnosti
- Zmanjšanje onesnaževanja podtalnice in morja
- Preprečevanje nastajanja odpadkov
- Vpliv na socialna vprašanja in prakse dobrega korporativnega upravljanja

* Določitev minimalnega deleža trajnostnih naložb

Za določitev minimalnega deleža trajnostnih naložb, ki ga je mogoče izbrati v točki a) in b) profila vlagatelja, BKS Bank četrtno izvaja tržno primerjavo, pri kateri se meri odstotek prihodkov pregledanih podjetij, za katere veljata Uredba o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo – SFDR in Uredba o taksonomiji – Taxonomy.

Ugotovljene vrednosti so razdeljene v tri kategorije (»kategorija 1«, »kategorija 2« in »kategorija 3«) in so opredeljene v razponu odstotka prodaje v podjetjih po Uredbi o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo – SFDR in Uredbi o taksonomiji – Taxonomy. Podjetja z odstotkom prodaje pod 1 % so izključena iz trenutne klasifikacije razponov. Z dinamično določitvijo treh razponov je mogoče upoštevati trenutni razvoj na področju trajnostnih finančnih instrumentov.

Več informacij o razvrstitvi trajnostnih produktov in določitvi minimalnega deleža trajnostnih naložb, lahko najdete na spletni strani BKS Bank. [Povezava do spletne strani: www.bksbank.si/razkritja-bks-bank-povezana-s-trajnostnostjo](http://www.bksbank.si/razkritja-bks-bank-povezana-s-trajnostnostjo).

Možno je, da finančni instrument z nizkim odstotnim deležem okoljsko trajnostnih naložb že spada v kategorijo »visoko«, saj je trenutno eden najboljših produktov v svojem področju. Glede trenutne klasifikacije razponov BKS Bank se lahko posvetujete s svetovalcem.

Opomba: Tudi v primeru, da niste izbrali nobenih preferenc glede trajnostnosti, vam lahko ponudimo trajnostne finančne instrumente oz. produkte. Ne glede na svoje preference lahko brez omejitev vlagate v trajnostne finančne instrumente.

Seveda imate tudi možnost, da kadarkoli prilagodite svoje trajnostne preference ali pa od njih odstopate. Če finančni instrument oz. produkt ne ustreza vašim trajnostnim preferencam in pride do sprememb ali odstopanj od njih, to za vas dokumentiramo v posvetovalnem razgovoru s posebno opombo.

Vaš svetovalec bo z veseljem odgovoril na vsa vaša vprašanja.

Pravno opozorilo:

Ta dokument je informativne narave in pripravljen za stranke ali potencialne stranke BKS Bank AG, Bančno podružnico, Verovškova ulica 55a, 1000 Ljubljana, ter nima zavezujoče narave, hkrati se lahko spreminja. Še posebej se lahko spreminja trenutna klasifikacija razponov glede trajnostnih naložb. V primeru dvoma glede razlage pojmov in dejstev iz tega dokumenta, je potrebno uporabljati veljavne predpise EU in na nacionalni ravni. Področje trajnostnosti je podvrženo spremembam in razvijajočim se praksam, hkrati določeni podatki še niso na voljo ali popolnoma zanesljivi. Več o tej tematiki, je v razkritjih na spletni strani BKS Bank.